

Camp

Més treballs arqueològics. S'iniciaran noves línies d'investigació en aquest espai i, a més, es treballa en la museïtzació virtual de les peces ja trobades anteriorment a la zona

Reconstrucció de l'antic forn de Fontscaldes al terme municipal de Valls, una estructura tardana que data de finals del segle II aC.

FOTO: IVAN COTS

A la recerca de nous forns ibèrics a Fontscaldes

JÚLIA GIRIBETS
VALLS

Aquest passat any 2020 es van complir 100 anys de les excavacions del forn ibèric de Fontscaldes, a Valls, una tasca que va dur a terme durant dos mesos l'arqueòleg Josep Colominas l'any 1920, que en aquell moment treballava per Servei d'Investigacions Arqueològiques de l'Institut d'Estudis Catalans. Els treballs van permetre treure a la llum el forn, també unes instal·lacions auxiliars situades al seu voltant i els primers testers. Actualment, el llegat d'aquest descobriment centenari s'està tornant a activar per continuar investigant a la zona.

Es tracta d'una estructura tardana de finals de segle II aC per

coure materials constructius, canonades o grans dolies d'emmagatzematge romanes. Probablement es va construir per a fer front a l'augment de demanda de ceràmiques, coincidint amb l'increment de viles romanes a la zona que avui es coneix com el Camp de Tarragona.

Les cròniques de l'època del descobriment relaten que «del forn es conserva únicament la fogaina, excavada entre l'argila formant quatre columnes per banda que aguanten quatre arcs, deixant uns espais entre arc i arc per on entrava el foc a la cambra de cocció. Tan els arcs com les parets són de fang recuit, recobert de capes d'argila sobreposades, empastades amb les mans, conservant en alguns punts, les ditades».

Segons queda reflectit de forma literal a l'anuari de l'Institut d'Estudis Catalans, corresponent a la data del descobriment, «les dues primeres columnes estan trencaes, podent-se observar que l'interior està omplert de pedres i tobots ibèrics».

Durant l'excavació es va poder extreure un important volum de materials, quasi 24 metres cúbics, i més de 250 caixes que es van enviar a Barcelona. En aquell moment també es va prospectar en llocs com la Fonteta i el Serral.

Un segle després d'aquell primer contacte amb el forn ibèric, els investigadors volen fer ara un pas més pel que fa a la recerca arqueològica en aquest indret. A través d'un conveni de col·laboració que implica l'Institut d'Estudis

Vallencs (IEV), la Universitat Rovira i Virgili (URV) i el Museu de Valls, s'ha previst obrir noves línies de recerca pel que fa al patrimoni vallenc i, en concret, al forn de Fontscaldes.

Els investigadors consideren que encara queda molta feina per fer a la zona i creuen que el forn podria formar part d'un conjunt on n'hi hauria quatre o cinc més, però només és una hipòtesi. «Volem veure si, a la llarga, es pot documentar la presència d'algun altre forn», explica al *Diari* l'investigador del Grup de Recerca Seminari de Protohistòria i Arqueologia de la URV (Gresepia), Ivan Cots. A part del forn existent, al seu entorn hi ha els testers, una mena d'abocadors on llençaven desperfectes de la producció i «volem estudiar més a fons la zona per a veure si n'hi hauria més d'un», afegeix. En aquest cas, com passa amb molts projectes, els investigadors es troben amb entrebancs pel que fa a la propietat, que és privada. «Buscarem línies de recerca per potenciar el que hi ha ara i ho complementarem», diu Cots.

Posar al dia les troballes

A part d'aquesta via d'investigació, des del Gresepia s'ha creat una visita virtual al forn que es pot veure a través d'una pàgina web amb els detalls i les parts que el componen. «Ara voldríem digitalitzar també el potencial que té

l'Institut d'Estudis Vallencs pel que fa a la ceràmica del lloc i fer que les peces extretes de Fontscaldes també es puguin veure de forma virtual», afirma l'investigador. «Intentarem crear aquest museu virtual amb les peces i tirar-ho endavant», manifesta.

La línia de treball que ara inicien les tres institucions que han signat el conveni, «ens farà agafar més força de cara al futur per atacar la recerca a Fontscaldes on, probablement hi hauria altres forns que es podrien excavar i treballar, però no ho sabem del cert»,

Els investigadors volen documentar la presència d'algun altre antic forn a la zona

apunta Ivan Cots. Amb aquesta tasca i els materials que ja es tenen en institucions com l'IEV de Valls, «podríem fer alguna publicació potent del que s'ha anat fent fins ara».

Precisament, l'Institut d'Estudis Vallencs ha fet aquests darrers anys una important tasca de salvaguarda i difusió del patrimoni arqueològic de Valls i ara, amb la col·laboració de la URV encara es podrà incidir més en aquest aspecte i treure a la llum el patrimoni amagat del terme municipal.